

Презентація на тему: Становлення української державності

Благословенна у віках земля
З хлібами щедрими під небом
синім.

Велично й впевнено зійшла зоря
Нової України!

Сьогодні ми живемо у вільній незалежній державі - Україні. Але так було не завжди. Багато тисяч років тому назад на нашій території проживали первісні племена.

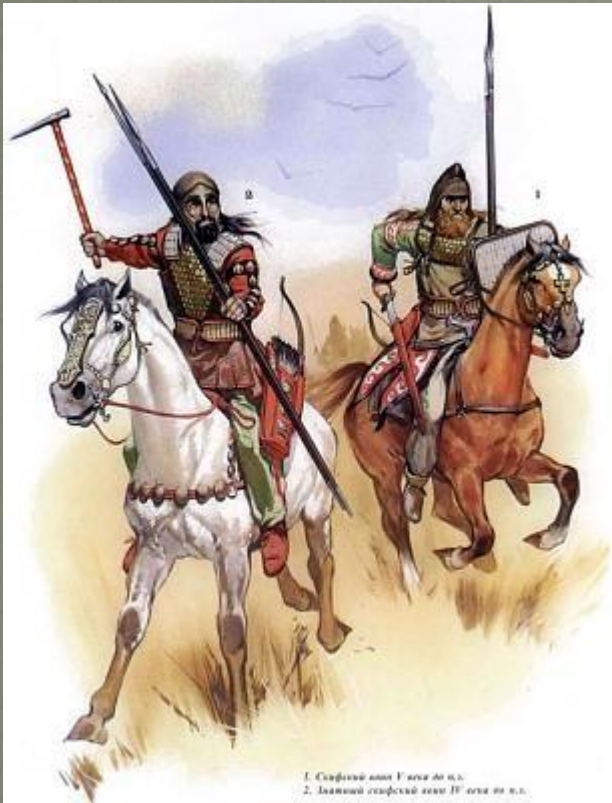
Потім тут оселилися найдавніші землероби – трипільці.

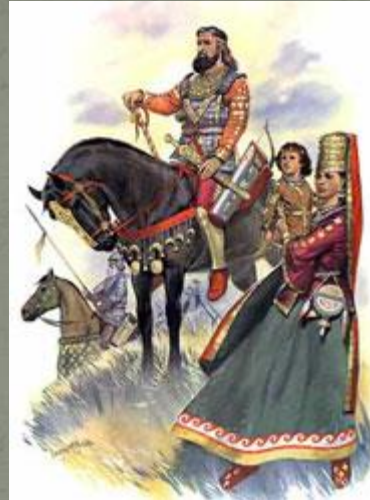
Трипільська кераміка

З'являлися на наших просторах теренах і войовничі кочівники: кіммерійці, скіфи і сармати.

1. Скіфський воїн V століття до н.е.
2. Інший скіфський воїн IV століття до н.е.

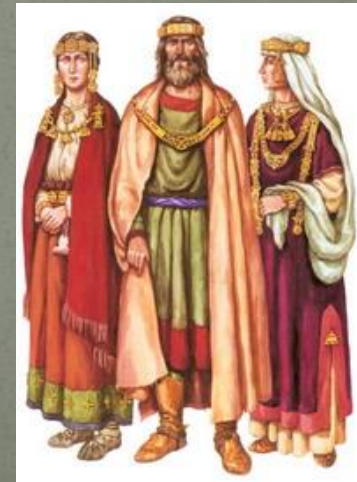

Пектораль скіфського царя з кургану Товста могила.

На узбережжі Чорного моря грецькі переселенці засновували свої міста.

Пізніше на наші землі прийшли слов'яни.

Тут з'являлися, росли і зникали держави. Територія сучасної України формувалася поступово, протягом багатьох століть. Наші предки пройшли нелегкий шлях до створення власної, незалежної держави. Протягом усього періоду свого існування Україна знала і часи розквіту, і часи, коли свобода здобувалась кров'ю. Уже 30 років Україна пишається своєю незалежністю.

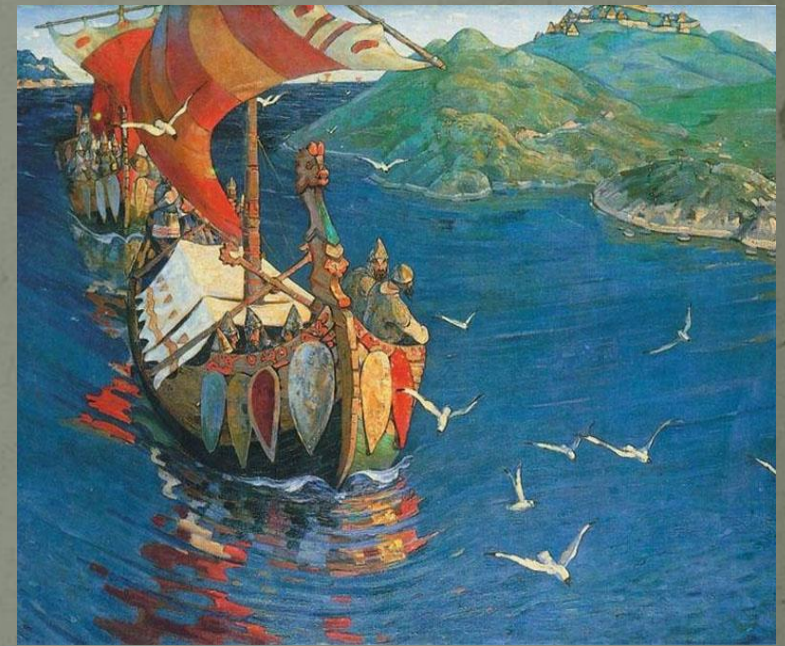
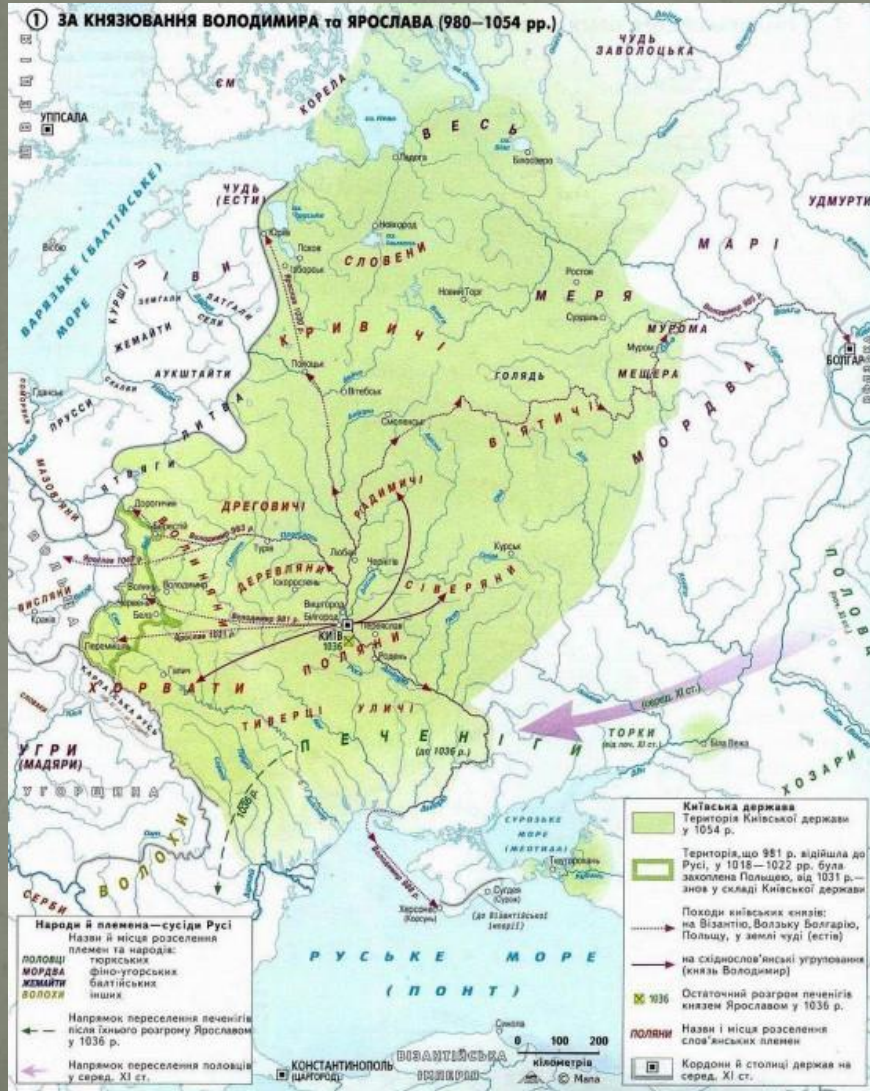
Ми пройдемо сторінками історії цей буремний шлях: від заснування Київської Русі аж до сьогодні.

1. Українська державність в часи Київської Русі.

Київська Русь була тим фундаментом, з якого і розпочалося зведення української державності. Блакитною стрічкою перерізує Україну Дніпро. Саме на правому березі цієї річки постало місто Київ, і саме звідти бере свій початок наша держава. Дійшли до наших днів перекази про трьох братів: Кия, Щека і Хорива і сестру їх Либідь, які вважаються засновниками Києва. Поступово Київ набув значення важливого центру, навколо якого об'єдналися східні слов'яни. Виникла Київська держава. Згодом її стали називати Руською землею, або Руссю. Правили нею Києвичі – нащадки князя Кия. Існують літописні свідчення, що останніми представниками княжого роду Києвичів були Дір і Аскольд.

Київська Русь – держава східних слов'ян з центром у Києві, яка виникла на межі VIII – IX ст., існувала до середини XIII ст. В часи найбільшої могутності простягалася від Балтійського моря на півночі до Чорного моря на півдні, і від верхів'їв Вісли на заході до Таманського півострова на сході.

- Багато славних князів правили на її території . Всі їх зусилля були спрямовані на розбудову Київської держави, її возвеличення. Все це сприяло тому, що Київська Русь, за твердженням літописця, стала “відома і чутна в усіх землях”.

Князь Олег

Олег (помер 912?) був талановитим і рішучим правителем. Завоювавши у 882 р. Київ і підкоривши собі полян, він силою поширив своє володіння (тобто право збирати данину) на сусідні племена. Воював з хазарами і Візантією. У 907 р. Олег на чолі великого війська напав на Константинополь і захопив його. На знак перемоги він прибив свого щита на воротах міста, а Візантія зобов'язалася сплачувати щорічну данину русичам.

Князь Олег

Князь Ігор

Князь Ігор

Ігор (912-945) поклав початок правлінню князівського роду Рюриковичів. Воював з печенігами, уклав з ними перемир'я на 5 років. Здійснив невдалі походи на Візантію, після яких був змушений підписати з нею не вигідні Русі договори. Князювання Ігоря було трагічним. Намагаючись підкорити повсталих древлян, він загинув у сутичці з ними під час збору данини. (945р.)

Княгиня Ольга

Ольга (945-962) була розсудливою і мудрою. Прийшовши до влади, вона жорстоко помстилася древлянам за смерть свого чоловіка Ігоря. Разом із тим Ольга розуміла, що необхідно змінити довільний та безладний спосіб збирання данини, який став причиною смерті Ігоря. Тому вона встановила чіткі розміри данини для підлеглих земель.

Ольга піклувалася про поширення освіти, розбудовувала й прикрашала свою столицю. Вона відмовилась від воєн, усі справи вирішувала мирним шляхом (дипломатія).

Князь Святослав

Святослав (962-972). Відважний і палкий, він був насамперед князем-воїном. Усе життя Святослав провів у походах. Бився зі степовими кочовиками, воював з Візантією, бо аж під її мури хотів посунути кордони власної держави. У 972р., повертаючись з походу на Візантію, князь Святослав загинув у бою з печенігами, які влаштували йому засідку біля дніпрових порогів. Літописець оповідає, що печенізький хан наказав зробити з його черепа кубок. Так закінчилися славні справи Святославові.

Найбільшого розквіту Київська Русь досягла за часів правління Володимира Великого та Ярослава Мудрого.

Князь Володимир Великий

Князь Володимир Великий

Володимир Великий (980-1015).

Зійшовши на київський престол у 980 р. і зосередивши в своїх руках неподільну владу, Володимир започаткував нову добу в історії Київської Русі. Він розширив володіння держави, посилив князівську владу (у найбільших містах посадив своїх синів). За Володимира почали карбувати перші давньоруські монети – златники й срібники. Він воював з кочівниками – печенігами, будував захисні укріплення, міста – фортеці. Зміцнював власне військо. Найбільшою справою Володимира вважають запровадження християнства в Київській Русі. (988р)

Князь Ярослав Мудрый

Ярослав Мудрый (1019-1054). Сприяв зміцненню держави, припинив міжусобні війни. Створив збір законів, названий згодом «Руська Правда». Ярослав піклувався про розвиток культури (будівництво церков, літописання, створення шкіл і бібліотек). В 1036р. Ярослав Мудрий завдав нищівної поразки печенігам (біля Києва) і назавжди відігнав їх від кордонів Русі. Королі європейських держав вважали за честь вступити в родинні зв'язки з київським князем. Недарма Ярослава Мудрого називали «тестем» Європи.

Після смерті Ярослава Мудрого між його синами та онуками спалахнула боротьба за владу й землі. Могутня Київська Русь розпалася на окремі князівства, які не хотіли коритися Києву. “І роздерлася вся Руська земля”, - читаємо про ті часи в літописі.

На певний час припинити міжусобні війни між князями і об'єднати більшу частину Київської держави вдалося онуку Ярослава Мудрого - Володимирі Мономаху.(1113 – 1125рр.)

Діяльність Володимира Мономаха та його сина Мстислава була останньою спробою зберегти єдність і міць Київської держави. Після їх смерті держава розпалася на окремі князівства і міжкнязівські усобиці спалахнули з новою силою. Могутня колись держава Київська Русь припинила своє існування.

Володимир Мономах

Мстислав Володимирович

Після Київської Русі виникла велика і могутня Галицько-Волинська держава, яку Михайло Грушевський вважав спадкоємицею Київської Русі.

Галицько-Волинська держава

Історію Галицько-Волинської держави починають роком **1199**, коли волинський князь Роман Мстиславич об'єднав Галицьке й Волинське князівства. Він докладав зусиль для захисту західних кордонів своєї молодої держави, успішно воював з половцями. Влада Романа поширювалася майже на половину сучасної України. У 1203 р. відчинив перед ним браму й Київ. Проте столицею Роман обрав Галич.

Князь Юрій I Львович

Добу найвищого піднесення Галицько-Волинського князівства пов'язують з ім'ям Романового сина – князя Данила. Данило заклав кілька міст, у тому числі й Львів, розбудував нову столицю – Холм. По смерті Данила землі князівства розподілили між собою його нащадки. Зумів знову об'єднати галицько-волинські землі онук Данила Галицького – Юрій Львович. За столицю цей князь обрав Володимир. Після смерті останнього з Даниловичів Галицько-Волинське князівство занепало та увійшло до складу Литви та Польщі.

Наступна велика і визначна доба – це доба козаччини. Саме слово “козак” походить від татарського “найзак” і означає “вільна людина”. Засновником і першим гетьманом Запорозької Січі (козацька республіка, якою керували гетьмани, обрані більшістю) став Дмитро Вишневецький.

Зародком нової української державності — козацької — стала *Запорозька Січ*. Їй були притаманні ознаки республіки: власна територія, система виборних органів влади, правові звичаї, військо. Вищим законодавчим, адміністративним та судовим органом Січі була *Січова Рада*. Її рішення вважалися думкою всього війська і були обов’язковими для виконання.

Дмитро Вишневецький (Байда)

Образ запорозького козака став символом захисника Батьківщини. Козацтво захищало українські землі від руйнівних набігів турецько-татарських загарбників, повернуло до життя спустошені татарськими ордами південноукраїнські землі. Запорозька Січ (Кіш) мала цілу низку ключових ознак державності у вигляді демократичної республіки. Вона залишила помітний слід у процесі створення української держави.

Важливим етапом формування української державності можна вважати період Національно – визвольної війни.(1648 -1657 рр.) На звільнених від Польщі землях почала складатися українська козацька держава – **Гетьманщина**.

Велика роль у цьому належала Б. Хмельницькому, який виявив себе не тільки як талановитий полководець, але і як державний політичний діяч, який став першим гетьманом української козацької держави.

Гетьманщина або Військо Запорозьке

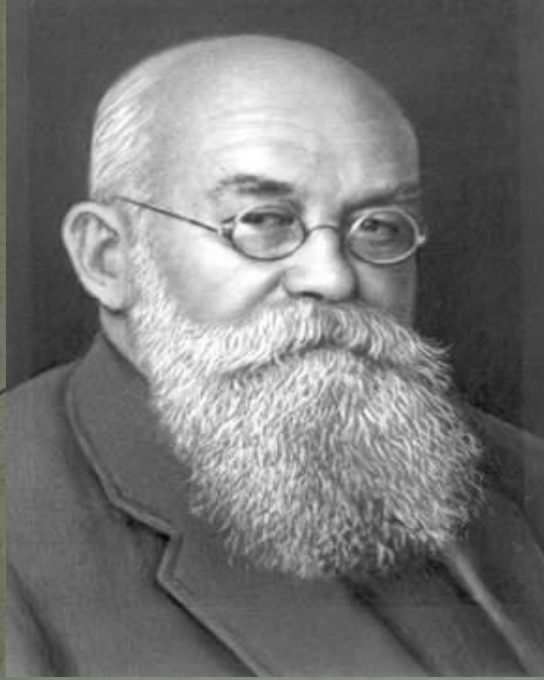
— українська козацька держава на території **Наддніпрянщини**, **Сіверщини** та **Поділля**. Вища влада в ній належала **гетьманові**, проте найважливіші ухвали виносили на загальній військовій раді. Керувати державними справами гетьманові допомагала **генеральна старшина**. До її складу входили генеральний писар, генеральний обозний, двоє генеральних осавулів, двоє генеральних суддів. Територія Війська Запорозького поділялася на **полки** й **сотні**, управління в яких здійснювали полковники й сотники. Столицею козацької держави за часів Хмельницького було місто **Чигирин**. Гетьманщина була визнана багатьма державами.

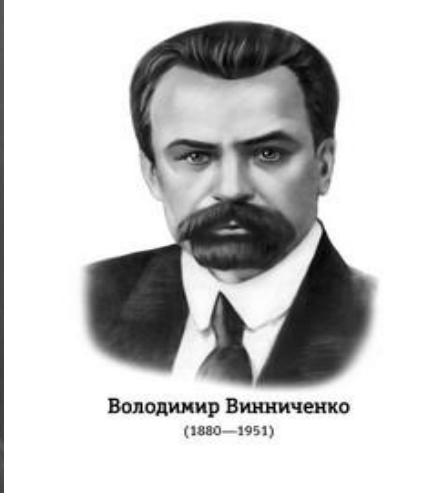
Останній гетьман України – Кирило Розумовський.

З 1654 року, з перервами, Гетьманщина перебувала під протекторатом Московського царства, а згодом Російської імперії. 1667 року, в результаті громадянської війни та Андрусівського миру між Польщею та Росією, була розділена по Дніпру на Правобережну і Лівобережну Україну. Під час Північної війни, невдало намагалася перейти під протекторат Швеції. Протягом 18 століття, зусиллями російського уряду, поступово втратила політичну і економічну автономію. 1764 року наказом російської імператриці Катерини II було ліквідовано гетьманство, а згодом — козацький полковий устрій. 1775р. царськими військами було зруйновано Запорозьку Січ.

Державотворчі процеси в 1917 -20pp.

М. Грушевський

Коли 1917р. в Російській імперії було повалено самодержавство, українські партії та громадянські організації створили **Українську Центральну Раду**. Очолив її відомий учений, політичний діяч **Михайло Грушевський**. Центральна Рада обрала український уряд – Генеральний Секретаріат на чолі з **Володимиром Винниченком**.

Перший склад Генерального секретаріату Української народної Республіки.
Київ. Червень 1917 р.

Зліва направо сидять: І. Стешенко, Х. Барановський, В. Винниченко, С. Єфремов, С. Петлюра;
стоять: П. Христюк, М. Стасюк, Б. Мартос. Відсутній В. Садовський

22 (7) листопада 1917р. УЦР видала свій III Універсал. У ньому зазначалося: “Віднині Україна стає Українською Народною Республікою.(УНР) Не відділяючись від Російської Республіки й зберігаючи єдність її, ми твердо станемо на нашій землі, щоб уся Російська Республіка стала Федерацією рівних і вільних народів.” Події тих бурхливих років історики називають Українською революцією.

Герб і печатка УНР

Незабаром до влади в Росії прийшли більшовики, які розпочали війну проти УНР. **9 січня 1918р.** Центральна Рада проголосила незалежність України. У **лютому 1918 р.** УНР уклала *Берестейський мир* і була визнана країнами *Четверного Союзу* як незалежна держава. У **квітні 1918р.**, внаслідок приходу до влади П. Скоропадського, замість УНР була проголошена *Українська Держава*. Відновлена *Директорією УНР* у **грудні 1918р.** Після проголошення **22 січня 1919 р.** Акту Злуки до складу УНР увійшла територія *Західно-Української Народної Республіки*.

Проте втримати незалежність Україні в той час не судилося. У грудні 1919р на більшій частині українських земель було встановлено радянську більшовицьку владу. Так розпочалася доба Української Соціалістичної Радянської Республіки(УСРР). В 1922р. УСРР увійшла до складу Союзу Радянських Соціалістичних Республік(СРСР). У цій державі Україна перебувала до 1991р.

Проголошення незалежності України.

На середину 80-х років ХХст. Радянський Союз опинився в глибокій кризі. Прагнення до змін охопило всі прошарки суспільства. Відбулося пробудження національних почуттів народів, об'єднаних у Радянський Союз. До боротьби за відновлення власної держави взялися й українці.

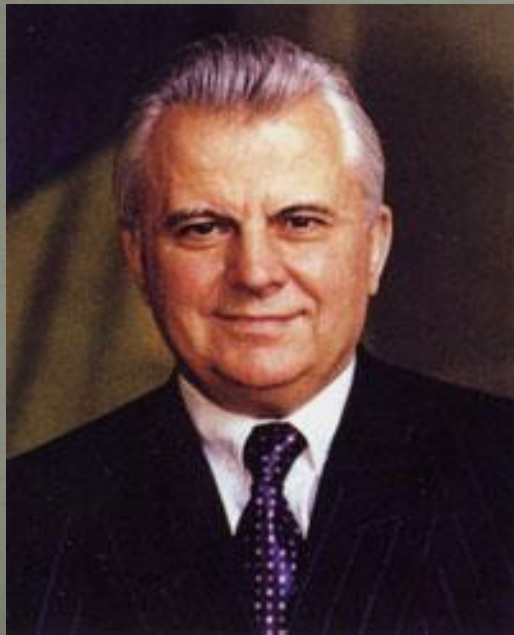
16 липня 1990р. була прийнята Декларація про державний суверенітет України.

24 серпня 1991р. було ухвалено Акт проголошення незалежності України.

1 грудня 1991р. цей документ отримав всенародну підтримку: під час референдуму за нього висловилося понад 90 відсотків населення, яке взяло участь в опитуванні.

Наш народ обрав главу держави – **Президента України.**

Ним став **Леонід Кравчук.**

28 червня 1996р. була ухвалена Конституція України.

На території України нині 24 області. До складу України входить також Автономна Республіка Крим. Столицею України є місто Київ.

*Моя Україна
прекрасна
і незалежна!*

Я-Українець

